

נח   **בְּאֵר הַנּוֹלָה**

(כד) יֵשׁ מִתִּירִים (1) (12) לְתֹפֶר (12) מִצָּד פָּנִים, וְיֹשֵׁ אוֹמְרִים מֶה שְּׁמִקִּיף מִמֶּנּה הָרֹאשׁ, וּבִשְׁל קִדְּ שְׁמִקִּיף הַזֶּרוּעַ לְקֹשֶׁר הַתְּפִלָּה עִם הַזֶּרוּעַ וּכְדִי שֶׁתִּמְתַּח עַד (10) (כז) אֲצַפֵּעַ אֲמַצְעִית וְיִכְרַף מִמֶּנּה עַל אוֹתוֹ אֲצַפֵּעַ ג' כְּרִיכּוֹת וְיִקְשֹׁר, אֵין לָהֶם תְּקֵנָה לֹא בְּקִשְׁיָה וְלֹא בַתְּפִירָה, וְכֵל יִתְרוֹן הָאֶרֶץ שֶׁהוּא בְּשִׁבִּיל שְׂכוּרָהּ הַרְצוּעָה כִּמְה פְּעָמִים סָבִיב הַזֶּרוּעַ וּבִשְׁל רֹאשׁ מֶה שְּׁמִלּוֹי מִמֶּנּה, * אֵין הַתְּפִירָה וְהַקְשִׁירָה פּוֹסְלִים בֵּה. וּבִשְׁפֶּת הַדִּמְק יֵשׁ לְסִמּוֹן עַל (כז) הַמִּתִּירִים כְּדִי שֶׁלֹּא (12) יִתְבַּטֵּל מִמִּצּוֹת תְּפִלִּין:

א. *סדר הנחתן בביתם, לרש"י והרמב"ם קדש משמאל^(ב) ^(ג)המניח בפית התיצון, ואחריו כי יביאך

שְׁתֵּי שָׁחֹרֹת הָיוּ כְּמֵהַ שְׁנֵי הַדְּעִיזִית דְּסִסְלוּ בְּנִכְרִי. וְתָרָא לִי, דָּאם חֹזַר יִשְׂרָאֵל
וְהַשְׁחִירִים לִשְׁמֹן בִּישָׁר, מִגֵּן אֲבָרָהִם: (א) חֲלֵלִי. וְהָיָה בְּגִידֵי וְדֹרָא וְהָיָה לְחֹפֶר לִפְנֵי
אֲבָרָהִם, אֲכָל לְשֹׁר וְלֵד חֹזַן סִסְלוּ. וְהָיָה נִסְקָה הַמַּעֲבָרִים מִזֶּה לְעֵדֶה
מִקֵּנֶה מִזֶּה בְּרִיעֵבֶר בְּתַסְחִידָה אֶף שְׁלָא בִּשְׁעַת הַדְּחִיק, וְיִמָּה שְׁעֵתָה בֵּית יוֹסֵף דְּמִתְרַבְּסִים
מִשְׁמַע דְּאִסְרוּ, אֶל מִשְׁמַע הַלֵּל בִּכְסֵּף מִשְׁנֵה, (ב) אֶל סִסְק פִּסְק וְזִכְרוֹ לְרִי' הַבְּחִין:
(ג) חֲלֵלִי, וְכִאֲשֶׁר אֲזִילֵין בְּתֵר מִזֶּה וְשֹׁמְלֵל דְּעִלְמָא, מִגֵּן אֲבָרָהִם:

באור הלכה

דאס תור ישראל והשתחרר לשמן כשר, והביא ראיה לזה, והפרי מגדים
והשאר אחרונים השיגו על ראיתו ונשארו בדין זה בצריך עיון, ונתן הפרי
מגדים לזה עצה אחרת, שישמיר בצד השני של הרצועות לשמן, דאף
שהשחרו משני צדדים כשר כמבאר בסעיף ג, ויהפך הצד שהשחר לשמן
למעלה, וכל זה הוא אם אין לו רצועות אחרות, וכמו שבארנו בבאור
הלכה: (כד) יש מתירים, אפלו בתוך השעור שמקיף הראש והקברת:
ה' לתפר, דוקא תפירה, (ט) אבל קשריה בתוך שעור הנ"ל כלי' שלא
יפסול מן התורה, דכתיב וקשרתם, ודבריו תלי' ש' קשר, הם דהני הרצועה
שקושר בה התפלין תהא תמה ושלמה ולא קשורה, גם התפירה הוא
(ט) דוקא בגידין ולא בחוטין, כתב בתשובת דבר שמואל, אם נפסקה
המעברתא, ממה לתפירה: (כו) מצד פנים, כדי שלא יהיה מנכר מבחוץ
לכלל, וכל שכן אם מקום התפירה בנוס לתוך המעברתא דשרי לדעה זו:
(כז) אצבע, רוצה לומר, שתמחת הרצועה בלא כריכות, דהוה שעור
ארוך הרצועה של יד, ונכ"ל בסימן כו סעיף ת, והשעם דהקל בשל ראש,
ענין בדרך משל: (כח) המתירים, הינו, דמתר אפלו לתפר בגידין
בתוך השעור שמקיף הראש והקברת, (ט) ותני' לשעור הנה ממה אפלו
לקשר וכל שכן לתפר בחוטין, אבל בכל זה (ט) אין יכול לברך עליהם,
כי (ט) מעקר הדין צריך להתמיר בהיש אומרים, דספק תורה לתמרא, או
כדי שלא יבשל לגמרי את המצוה יניחם עד שימצא אחרים, ועין בפ"ז
שפוסק דגם ברצועה של ראש אין יכול לברך עליה עד שיהיה הרצועה
של ימין עד השבור ושמואל עד התנה שלמה בלי קשריה ותפירה, אבל
בספר אליה רבה הכריע להלכה, דבין בשל ראש ובין בשל יד, לבד מה
שיש בתוך השעור הראש והקברת יכול לתפר את הראש ואלה בשעת
הדחק ולברך עליהם, (ט) אף שיהיה לתפר מצד פנים שם אף יהיה מנכר
התפירות מבחוץ, דהוא מנכר לא עדיף מקשר, וגם (ט) שיהיה בגידין,
ואבל בחוטין או קשריה אסור אפלו בשל ראש, ובן פסם בספר שיעות
יעקב ודורך התיים, ומכל מקום אם יכול להשיג רצועה שלמה, בודאי
יבנו להתמיר לכתחלה בהט"ו, כי כמה מאחרוני זמננו העתיקו דבריו
להלכה, או במקום הדחק בודאי יכול לסמוך על כל הגאונים הנ"ל ולברך,
ובפרט אם נשאר בהשל ראש שני טפחים תלויים לבד מה שמקיף הראש,
בודאי יש לסמוך להקל דמהי תפירה, ועין לעיל בסימן כו במשנה ברורה
סעיף קטן מד, אם נפסקה הרצועה ברחבה ולא נשאר כשעור שעורה,
הניח הפרי מגדים בצריך עיון א' רשאי לתפר, ועין לעיל בסימן כו סעיף
קטו מכ מה שכתבנו שם:

שער המצות

לוח עמוד היומין: יום 1 ח אלול תשסב * שב"ק יג אב תשסז * יום א יח תמוז תשעב * יום ב כה סיון תשעז * יום ג א סיון תשסב